

Minnet av den gröna tröjan

[singlepic id=276 w=230 h=230 float=left]

Svenska barn föds in i en uppväxt under oerhört olika villkor. En del till fattigdom, ärvda kläder och till och med hunger. Med minnen av skammens stämpel som aldrig går ur. Som formar för livet.

Krönika i [SocialPolitik nr 2 2012](#) | Text: Malin Asplund | [Prenumerera](#)

Tolv år var jag, en glasögonorm i ärvda kläder. Sjätteklassens ena fattiglapp med för många syskon och ingen tv hemma.

Mitt i 80-talets växande juppivärld var min vardag en ensam unges vardag, i storebrors hemliga värld fanns min trygghet. "Man måste kunna elva synthlåtar för att vara en riktig synthare", sa han. Så jag övade och övade och övade, med all den kärlek jag hade i min barnakropp och all min längtan efter att få höra till. Om inte de cornflakesätande svenssonfamiljernas eller de tv-tittande grannarnas värld så min brors värld, som också var min värld med skeva kanter och just det; ärvda kläder. Denna skammens stämpel.

Jag såg inte de andra då, de andra barnen som också hade kläder som inte var köpta, inte nya med prislappen hängande i nacken. Eller klackaskor, klackaskor där klacken fortfarande lät mot asfalten för att den inte var nedsliten. De som också hade skor som klämde sönder tårna för att de egentligen var två storlekar för små. De där andra som visste att man gör nästan vad som helst för att få höra till. De andra barnen som också de lärde sig bära sin skam i ryggraden. De fanns säkert, men jag var för liten och för rädd för att ens lyfta blicken.

Men nu, nu ser jag dem. Som snart färdig socionom, som mamma till tre barn och med alla smärtsamma minnen ser jag dem. Och de blir fler hela tiden. I Rädda Barnens årliga rapporter, i

nyhetsinslag och hos städernas socialförvaltningar. De hukar sig i skammen och hoppas hoppas att ingen ska se. Och barnen, barnen som inte har valt får bära. Bördor av skam blir kedjor runt halsen, kedjor av tyngd som det tar år att omvandla till pärlor av vetskap.

Den gröna tröjan ja, jag minns hur jag fick ärva den av en klasskompis mamma som genom sin blotta existens var en av min barndoms hjältar. Jag minns hur glad jag blev för den och hur jag samlade allt mod jag kunde uppbringa och en dag tog på mig den innan jag gick till skolan. Tröjan och jag fick en chans. Nu finns den inte mer, jag använde den aldrig igen efter klasskompisarnas torra konstaterande att "hon har fan inte ens egna kläder".

– Hon har fan inte ens egna kläder. Då visste de ändå inte att det ibland kurrade förfärligt i magen vid sängdags. Eller att det var så kallt hemma att jag hade svårt att koncentrera mig på läxan. Det var mina hemligheter bland flera. Vad jag själv inte visste då, som barn, var hur detta skulle finnas med som en faktor i mitt vuxna liv.

Den kunskapen har jag nu. Den kunskapen måste jag berätta om. Så länge det finns fattiga barn får vi inte stanna upp. Så länge det finns ungar som inte kan somna mätta måste vi som minns tala. För det handlar inte om prioriteringar, som socialnämndens ordförande i Trelleborg, Marianne Orlander (M) uttalade sig om. Det handlar inte om att man kan välja vilken klass man vill leva inom, som Martin Lundqvist (FP) menar.

Det handlar om att vara barn under de villkor till vilka vi föds, och att den uppväxten formar för livet.

Det handlar om att det samhälle vi väljer att bygga är ett som kan räkna sin storhet i hur många barn som somnar hungriga. Där är ansvaret gemensamt. Där är valet mitt lika mycket som ditt.

malinasplund@live.se

<http://www.alstrom-karleken.blogspot.se>

Malin Asplund är socionomstudent i Kristianstad. Tror på "ordens makt i livets vanmakt".